

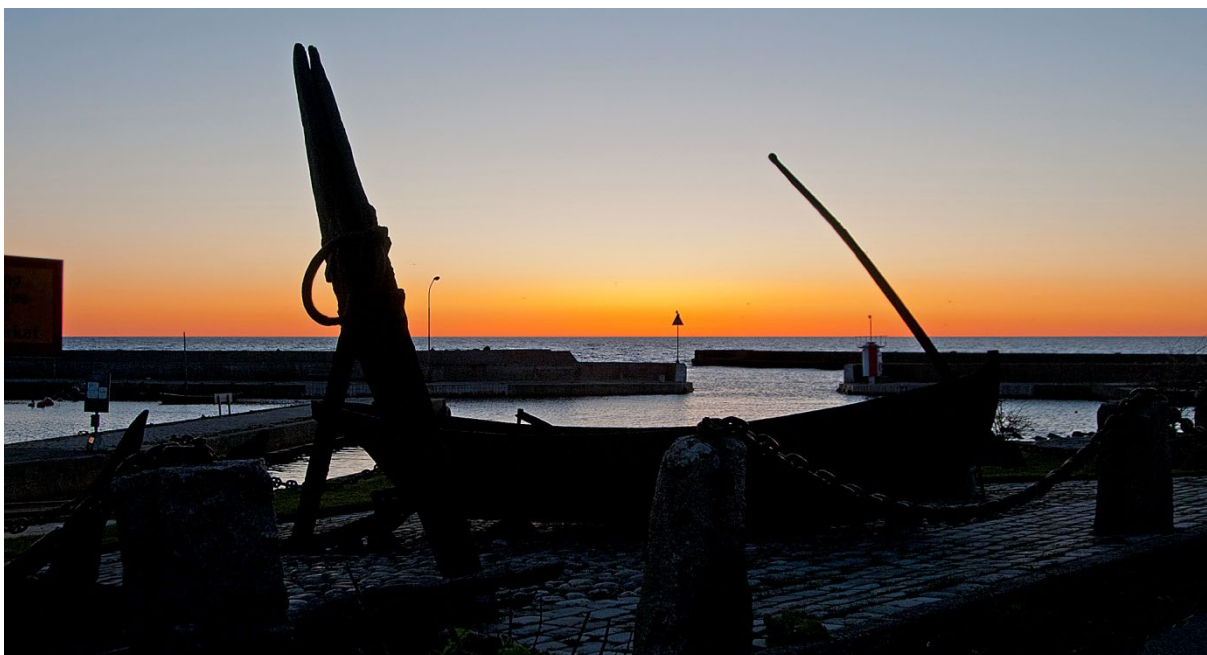
Välkommen till
Försommarfåglar på Österlen med Magnus Ullman
9–14 juni 2024

Rosenfink. Karaktärsart längs kusten från Brantevik och norrut. (Magnus Ullman)

Österlen är som vackrast alla årstider – och det gäller speciellt under försommaren.

Den mytomspunna skeppssättningen Ales stenar vid Kåseberga, exotisk sandstäpp vid Ravlunda, milsvid utsikt från Stenshuvud 97 meter över havet, särpräglat kuperat landskap vid Brösarps backar, bedårande orkidéängar vid Bäckhalladalen, den anslående siluetten av medeltidsborgen Glimmingehus, kilometerlånga bländvita sandstränder runt Sandhammaren och intagande buskmarker norr och söder om Simrishamn – Österlen är sevärt för vem som helst!

Gryning, Södra hamnen, Brantevik. (Magnus Ullman)

EN SNABBTTITT PÅ PROGRAMMET

Söndag	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Ankomst Simrishamn, Grönet, Brantevik	Gislövs Stjärna, Glimminge hallar, Glivarpa mosse, Glimminge mosse, Revet, Skillinge norra, Morfarshamn, Brantevik	Ravlundafältet, Torupa flo, Björket, Kivik, Stenshuvud, Brantevik	Hagestads naturreservat, Peppinge, Kåseberga, Ales stenar, Sandhammaren, Gislövshammar, Brantevik	Fyledalen, Ingelstorps ängar, Skillinge södra, Brantevik	Simris strandäng, Forsemölla, Bäckhalladalen, Simrishamn för hemfärd

FÖRSOMMARFÅGLAR DAG-TILL-DAG

Simris strandäng. Rosenfink sjunger. (Magnus Ullman)

Söndag. Start kl. 17.00 på Simrishamns station (anslutning under eftermiddagen till exempel med tåg från Malmö C eller buss från Lunds C). Transfer till STF Brantevik Råkulle Vandrarhem, Brantevik, där deltagarna bor alla nätter. Efter incheckning sträcker vi på benen på Grönet just söder om Brantevik för att lyssna efter nyanlända törnsångare och näktergalar. Hur skiljer man sången hos svarthätta och trädgårdssångare? Därefter en god middag på någon av Simrishamns små restauranger.

Om du kryper till kojs en smula sent kan du först lyssna efter lövgroda från vandrarhemmet – de hörs långt om vinden är den rätta.

Brandkronad kungsfågel. Några sjungande exemplar brukar finnas på Österlen varje år. (Magnus Ullman)

Måndag. Frukost på Råkulle och du kan också göra smörgåsar till din matsäck och fylla termosen med kaffe eller hett vatten för te. Gemensam avfärd kl. 07.45. Solen går upp redan kl. 04.00 så den morgonpigga kan på egen hand gå en liten promenad från vandrarhemmet till Grönet eller till Frukttträdgården (mindre än 5 minuter) för ett första möte med dagens fåglar.

Gemensam avfärd kl. 07.45. Vi startar i Gislövs Stjärna där vårkören av sångare, flugsnappare, nötväcka och många andra ljuder stark! Härmsångaren är ganska vanlig på Österlen och just i Gislövs Stjärna förekommer också grönsångare. Kanske ser vi mindre hackspett.

Vi går också en liten runda i det vackra, öppna landskapet vid Glimminge hallar. I ett litet stenbrott av äldre datum lyssnar vi efter klockgroda.

Glivarpa mosse, ett av flera småvatten. Gråhakedopping häckar. (Magnus Ullman)

I Glivarpa mosse är gråhakedoppingarna i full gång med häckningsbestyren. Sävparv sjunger och nyanlända back-, hus- och ladusvalor jagar insekter över den lilla mossen. Runt om i landskapet ser vi kretsande röda glador och en eller annan ormvråk. I norr sticker den anslående siluetten av Glimmingehus upp över det kuperade landskapet.

Efter en fika på någon av Österlens mysiga kaffestugor hinner vi också besök vid Glimminge mosse eller Västanbäck – tillsammans med Glivarpa mosse rester av ett stort våtmarksområde som fanns en gång i tiden. Brun kärrhök jagar ofta i de öppna markerna.

I Simrishamns hamn tittar vi efter svart rödstjärt. Och gör därefter ett stopp vid Revet, en av landets bästa lokaler för mer eller mindre sällsynta måsfåglar, även om juni inte är den bästa årstiden. Har vi tur ser vi ändå kaspisk trut. Kentsk tärna lär vi i alla fall spana in.

Därefter vandrar vi längs stranden från Skillinge norra via Morfarshamn till Norra viken – området är bra för vadare, men så här års egentligen bara om det varit regnigt och dåligt väder... så vi får se.

Sedan vi fräschat upp oss på vandrarhemmet avslutar vi dagens gemensamma aktiviteter med en god middag på någon av Simrishamns små restauranger.

Törnsångare, karaktärsart i buskmarkerna runt Brantevik. (Magnus Ullman)

Tisdag. Frukost på Råkulle och du kan också göra smörgåsar till din matsäck och fylla termoserna med kaffe eller hett vatten för te. Gemensam avfärd kl. 07.45. Vi kör norrut till Ravlundafältet, där det ännu finns en liten men ganska stabil population fältpiplärka. Trädlärkan är inte ovanlig och de första sommargyllingarna bör just ha anlänt. Förutom att fika vid Knäbäcksdösen tittar vi efter större och mindre vattensalamander. I Flodahusdammen spanar vi smådopping, och lärkfalk jagar ofta i området. I Bivackskogen brukar brandkronad kungsfågel häcka – så vi gör ett försök även på den arten. Om Ravlundafältet är avstängt finns andra fina områden i omgivningarna.

Fältpiplärkan trivs på Ravlundafältets sandiga hedar. (Magnus Ullman)

Via Torupa flo kör vi söderut igen och vid Björket stannar vi till bland Kiviks mycket speciella äppelodlingar i det böljande landskapet för att lyssna efter gulhämpling.

Gulhämpling, Kiviks egen specialitet. (Magnus Ullman)

Efter en fika på någon av kaffestugorna runt Kivik fortsätter vi till Stenshuvud. Förhoppningsvis sjunger även här någon trädlärka sin vemodiga, vackra sång och kanske någon stenkäck flyger över. Vi går stigen upp till huvudet där vi från en höjd av 97 meter över havet har milsvid utsikt åt alla håll; även mot norr förbi Kivik, upp mot Ravlundafältet där vi tillbringade förmiddagen.

Sedan vi fräschat upp oss på vandrarhemmet avslutar vi dagens gemensamma aktiviteter med en god middag på någon av Simrishamns små restauranger.

Onsdag. Frukost på Råkulle och du kan också göra smörgåsar till din matsäck och fylla termoserna med kaffe eller hett vatten för te. Gemensam avfärd kl. 07.45. Vi kör söderut till Hagestads naturreservat för ett par timmars skådning. Är det någon sträckrörelse över havet bevakar vi den vid Tygeåns mynning. Kanske pågår ännu sträcket av prutgås som i bästa fall kan passera i tusental. Men vi hoppas också på diverse änder, kanske myrspov eller någon annan vadare.

Därefter botaniserar vi i buskage och trädridåer innanför stranden för rastande sångare, småtrastar och annat som kommit över havet under natten.

Det svenska beståndet av kornsparv finns runt Peppinge–Hammar. (Magnus Ullman)

Vi stannar till på ett par ställen runt Peppinge och lyssnar efter sjungande kornsparv – det är ju här det svenska beståndet finns!

Vid Kåseberga promenerar vi upp till Ales stenar med fantastisk utsikt över havet. Om sträcket av vitkindad gås eller prutgås pågår ännu kan fåglarna passera just över våra huvuden. Här kan vi också spana efter tornseglare och andra sent anländande fåglar.

Efter en fika på någon av kaffestugorna runt Kåseberga besöker vi Hagestads mosse och gör ett kort besök vid Sandhammaren.

Även kossorna imponeras av utsikten vid Ales stenar. (Magnus Ullman)

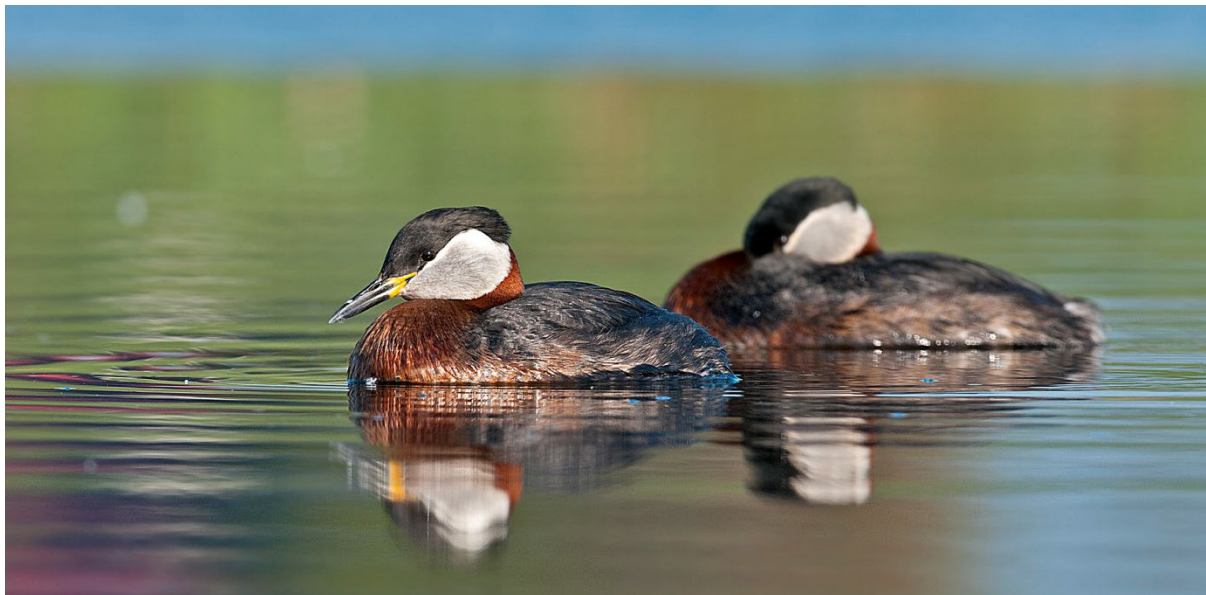
Vid Gislövshammar spanar vi rastande småfåglar i strandkanten och om vattenståndet är lämpligt tittar vi på det märkliga kvarnstensbrottet. Om tiden mot förmodan räcker till gör vi en promenad genom buskmarkerna i Hylkan–Sjumilahojan, ett av Österlens vackraste områden. Här kan vi samtidigt hålla koll på rastande småfåglar och tärnor och annat som passerar längs stranden.

Sedan vi fräschat upp oss på vandrarhemmet avslutar vi dagens gemensamma aktiviteter med en god middag på någon av Simrishamns små restauranger.

Röd glada, vilken skönhet! Vi ser flera exemplar varje dag, exempelvis i Fyledalen. (Magnus Ullman)

Torsdag. Frukost på Råkulle och du kan också göra smörgåsar till din matsäck och fylla termosen med kaffe eller hett vatten för te. Gemensam avfärd kl. 07.45. Idag lämnar vi de kustnära områdena och åker till Fyledalen där vi hoppas på kungsörn – arten häckar ju här sedan många år. Vi lär också se röd glada, men den arten är vi redan rejält bortskämda med vid det här laget.

Den grisgrymtande gråhakedoppingen är inte ovanlig. (Magnus Ullman)

Efter en fika på någon av områdets kaffestugor fortsätter vi till Ingelstorps ängar, ett fint våtmarksområde och med lite karaktär av skånsk "vildmark". Kärrhökar jagar och om väderbetingelserna är de rätta kan brushane, gluttsnäppa, grönbena, småspov och andra vidare rasta. På vägen hem stannar vi vid Skillinge södra med viss chans på kaspisk trut.

Kaspisk trut, ännu en av Österlens specialiteter (även om juni inte är den bästa månaden). (Magnus Ullman)

Brantevik och Skillinge hyser numera Sveriges enda förekomst av humlepälsbin som bygger sina bon i håligheter i väggarna på gamla korsvirkeshus och liknande. Vi tittar om något humlepälsbi är hemma idag.

Sedan vi fräschat upp oss på vandrarhemmet avslutar vi dagens gemensamma aktiviteter med en god middag på någon av Simrishamns små restauranger.

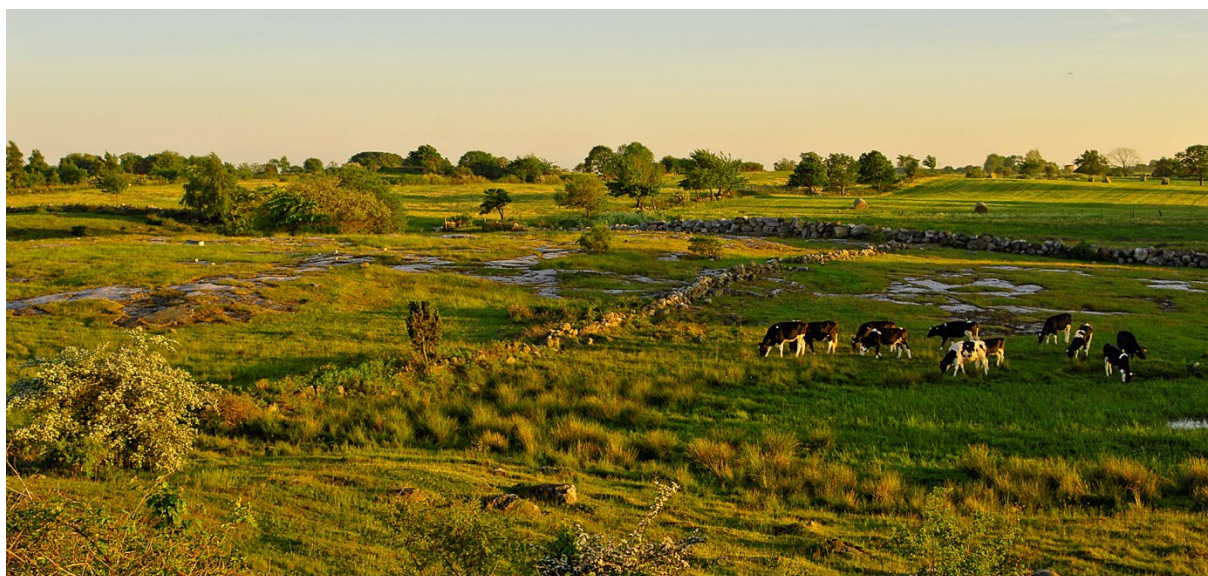
Fredag. Frukost på Råkulle och du kan också göra smörgåsar till din matsäck och fylla termosen med kaffe eller hett vatten för te. Gemensam avfärd kl. 07.45. Vi startar vid Simris strandäng där de första rosenfinkarna nyligen anlänt – detta är Skånes bästa område för denna vackra fågel.

Forsärla. Häckar vid Forsakar. Svart strupe – alltså en hanne. (Magnus Ullman)

Vid Forsemölla tittar vi på det lilla vattenfallet i härlig, frodig miljö och hoppas att de lokala forsärlorna är hemma. Även strömstare har förekommit vissa år.

Vi avslutar vår skådning med en promenad i Bäckhalladalen, ett härligt hållmarkslandskap med häckande stenskvätta, törnskata och trädlärka. Klassiskt vacker och öppen Österlenmiljö med flera arter orkidé.

Bäckhalladalen, populärt utflyktsmål för naturintresserade österleningar. (Magnus Ullman)

Så småningom kör vi tillbaka till vandrarhemmet för att plocka ihop våra pinaler. Resan avslutas vid Simrishamns station cirka kl. 14.00 så att det passar med buss mot Lund eller tåg mot Malmö.

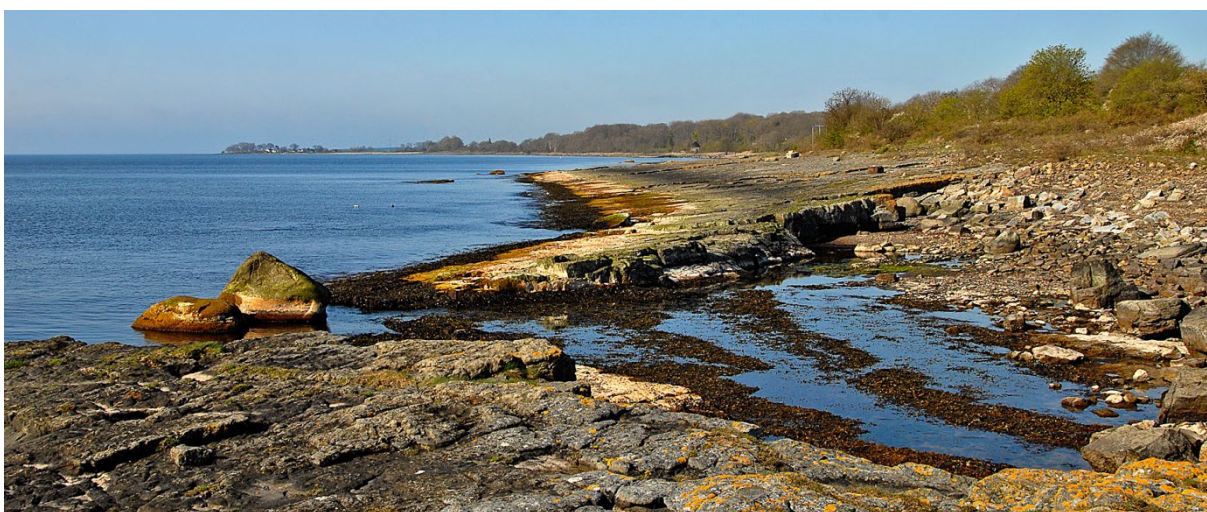

Spana fågel kan man göra överallt. Men helst i mindre grupper än så här. Rörums södra backar. (Magnus Ullman)

Programmet är inte spikat och kan komma att justeras på olika sätt med hänsyn till väder, vind och fågeltillgång. Det finns många fler härliga lokaler på Österlen än de som nämns här, exempelvis Mälarhusen, Risteören, Tore mosse, Vårhallen och Tjörnedala.

Skulle någon raritet rapporteras på Österlen eller den allra närmaste omgivningen åker vi dit om det passar – men några längre utfärder tvärs över Skåne blir inte aktuellt.

Boende. Vi bor alla nätter på STF Brantevik Råkulle Vandrarhem i södra delen av det gamla stillsamma fiskeläget Brantevik. Här har många besökande skådare på Österlen bott under årens lopp!

Hällarna längs Grönet, strax söder om Råkulle Vandrarhem. (Magnus Ullman)

Från det trivsamma vandrarhemmet i natursköna Brantevik är det ett stenkast till Södra hamnen, den ”större” av fiskelägets två små hamnar. Lika nära har man till Grönet, brantevikarnas favoritpromenadstråk, liksom till Frukträdgården, klassisk fågelokal med åtskilliga subrariteter på sitt samvete. Om vinden är den rätta kan man ibland höra lövgroda från vandrarhemmet när det mörknat.

Sänglinne, handduk och slutstädning ingår, så det behöver du inte tänka på.

I ottan förbereder Lisa vår frukost. Du tar själv för dig vad du vill äta och laddar också med mackor, frukt, ägg etc. förutom kaffe eller te för vår fältlunch. Någon dags bjuds i stället pastasallad eller något annat gott.

Vår värdinna, Lisa, hälsar oss välkomna till STF Brantevik Råkulle Vandrarhem. (Råkulle Vandrarhem)

NÅGRA AV DE FÅGLAR VI HOPPAS SE

ÖSTERLENS SPECIALARTER

Fältpiplärka, brandkronad kungsfågel, sommargylling, gulhämpling och kornsparv.

ANDRA SPECIELLT INTRESSANTA ARTER

Röd glada, trädlärka, forsärla, svart rödstjärt, mindre flugsnappare och rosenfink.

INTE HELLER SÅ TOKIGA

Snatterand, gråhakedopping, kungsörn, lärkfalk, kustlabbe, dvärgmå, småtärna, skrântärna, kentsk tärna, turkduva, kungsfiskare, göktyta, mindre hackspett, strömstare, näktergal, blåhake, gräshoppsångare, kärrensångare, härmsångare, grönsångare, stjärtmes och stenkäck.

Eftertraktad skönhet: mindre flugsnappare. Årlig under försommaren. (Magnus Ullman)

GRODDJUR

Klockgroda och lövgroda, eventuellt grönfläckig padda.

Eftertraktad skönhet: sommargylling. Vi lär höra den sjunga, men den är svår att få syn på. (Magnus Ullman)

Rapport från Österlen 14–19 maj 2019

Rapport från Österlen 15–20 maj 2022

Rapport från Österlen 21–26 maj 2023

Läs mer om Fåglar på Österlen

Läs mer om fågelskådning på Österlen

Läs mer om Magnus Ullman

Vår guide är Magnus Ullman, bosatt i Brantevik sedan 2004. (Inger Lindelöf)